

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 11g/2021

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 1 alin. (4) din Legea
insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012

*(regulile de aplicare a dispozițiilor Codului de procedură civilă în
procedura de insolvabilitate)*

CHIȘINĂU

13 mai 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 22 ianuarie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 13 mai 2021 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl avocat Andrei Iosip, reprezentantul debitorului S.R.L. „Lepava”, parte în dosarul nr. 2i-450/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Mariana Fondos-Frațman de la Judecătoria Chișinău, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 14 septembrie 2020, S.R.L. „Omnicom” a formulat o cerere privind intentarea procesului de insolvență față de S.R.L. „Lepava”.

4. Prin Încheierea din 17 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul central, a admis cererea introductivă depusă și a instituit măsurile de asigurare stabilite de articolul 24 din Legea insolvenței.

5. În ședința de judecată din 21 ianuarie 2021, dl avocat Andrei Iosip a ridicat, în interesele S.R.L. „Lepava”, excepția de neconstituționalitate a articolului 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

6. Prin Încheierea din 21 ianuarie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul central, a admis ridicarea excepției și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

8. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 1

Scopul și domeniul de reglementare

„(1) Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

(2) Prezenta lege este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit, precum și maselor succesoriale lăsate de persoanele fizice, indiferent de faptul dacă desfășurau sau nu activitate de întreprinzător. Prezenta lege nu se aplică băncilor.

(3) Statul, unitățile administrativ-teritoriale și persoanele juridice de drept public nu sînt subiecte ale insolvenței.

(4) Procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.”

9. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225 din 30 mai 2003, sunt următoarele:

Articolul 356

Examinarea cererii

„Cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul sesizării susține că textul de lege contestat contravine prevederilor articolului 356 din Codul de procedură civilă, deoarece articolul 1 alin. (4) din Legea insolvenței stabilește că „procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cele ale prezentei legi”, pe când articolul 356 din Codul de procedură civilă prevede că „cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.” Astfel, incoerența dintre aceste două norme constă în faptul că Codul de procedură civilă prevede aplicarea normelor din Legea insolvenței doar ca excepție, pe când Legea insolvenței prevede aplicarea concomitentă a dispozițiilor acestor acte normative. Legea insolvenței reglementează doar chestiuni specifice care urmează a fi examinate la declararea insolvenței, cum ar fi: dreptul de creanță, temeiul insolvenței sau raportul administratorului provizoriu, însă Legea nu reglementează care instituții ale procedurii civile sunt aplicabile în cadrul procesului de insolvență. Prin urmare, din textul de la articolul 1 alin. (4) din Legea insolvenței rezultă că prevederile Codului de procedură civilă se aplică ca excepție la judecarea cererilor de declarare a insolvenței.

11. De asemenea, autorul notează că în absența unor criterii și condiții clare de aplicare a prevederilor Legii insolvenței și ale Codului de procedură civilă, legea nu oferă o protecție suficientă împotriva ingerințelor arbitrare și nu-i permite justițiabilului să-și stabilească conduita. Prevederile contestate nu corespund exigențelor calității legii, și din acest motiv sunt permise interpretarea și aplicarea lor eronată.

12. Autorul sesizării pretinde că dispozițiilor contestate sunt contrare articolelor 23 și 26 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor dispoziții din Legea insolvenței, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl avocat Andrei Iosip, reprezentantul debitorului S.R.L. „Lepava”, parte în dosarul nr. 2i-450/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012. Curtea admite că

normele contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei. După cum rezultă din sesizare și din încheierea instanței, pe rolul Judecătorei Chișinău, sediul central, excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect examinarea cererii introductive privind intentarea procesului de insolabilitate, în cadrul căreia s-a invocat necesitatea ca mijloc de probațiune a unei expertize grafoscopice a actului care justifică dreptul de creanță al creditorului față de debitor.

17. Curtea observă că normele contestate nu au mai făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

18. Curtea reține că autorul sesizării a invocat incidența articolelor 23 [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*] și 26 [*dreptul la apărare*] din Constituție.

19. Curtea observă că, în argumentele sale, autorul nu a demonstrat contrarietatea prevederilor contestate cu Constituția. Dimpotrivă, sub aparența unor critici de neconstituționalitate referitoare la neclaritatea și la impredictibilitatea prevederilor contestate, autorul afirmă o eventuală contradicție între articolul 356 din Codul de procedură civilă și articolul 1 alin. (4) din Legea insolabilității. Pretinsa incompatibilitate dintre două sau mai multe norme infraconstituționale conținute în legi diferite nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii, a cărei rezolvare le revine instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 13 din 2 februarie 2021, § 22; DCC nr. 52 din 8 aprilie 2021, § 19).

20. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) litera g) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl avocat Andrei Iosip, reprezentantul debitorului S.R.L. „Lepava”, parte în dosarul nr. 2i-450/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 13 mai 2021
DCC nr. 64
Dosarul nr. 11g/2021*